

Čas přípravy
1 hodina

Čas realizace
několik schůzek

Prostor
klubovna

Roční období
kdykoliv

Počet účastníků
libovolný

Věková kategorie
od 6. třídy/12+

RODINA, VZTAHY

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: sociální a personální, občanská, k řešení problémů, komunikativní.

Konkrétní cíl:

Zkouška a nácvik tolerance, porozumění chování ostatních. Umění zacházet s konfliktem. Vnímání různých rolí v rodině.

Motivace:

Většina z nás má kolem sebe svou rodinu. Mamku, tátu, sourozence, babičku, dědu, tety, strýce a další. Některé rodiny žijí pohromadě, některé odděleně a jen se navštěvují. Všichni však spolu musejí vycházet – tolerovat se, brát ohledy na nálady, projevy a potřeby druhého. V žádné rodině to není vždy ideální. Občas dochází i ke sporům a hádkám. Jak takové situace zvládáme? Umíme pochopit a odhadnout chování ostatních členů rodiny?

Potřeby:

Žádné.

K tomuto metodickému listu není k dispozici žádný pracovní list.

Provedení:

Hráči si vždy ve dvojicích (skupinách) rozdělí role a zahrají scénku (dialog) dle zadané situace.

Zkoušejí na vlastní kůži různé role, hledají řešení a kompromisy při konfliktech, hledají hranice zdravého sebeprosazení, agresivity, úniku.

Na závěr aktivity vždy patří vyhodnocení, sdílení pocitů všech hráčů.

Aktivita není jednorázová, vyžaduje delší časový úsek – pravidelně zařazovat do činnosti oddílu, sledovat vývoj ze strany dětí. Mnohdy dojde k poodhalení rodinného prostředí dětí – nutná citlivá reakce, zklidnění a odreagování po skončení aktivity.

Situace:

- Je sobota večer. Manželé se chystají do divadla. Žena se těší, muž však nemá náladu. Bolí ho záda, má problémy v práci, raději by dnes nikam nešel.
- Manželka přijde domů a sdělí manželovi, že dostala smyk na náledí a při nárazu do stromu rozbila nové auto. Loni v létě nejeli na dovolenou, aby si vůz mohli pořídít.
- Rodiče nutí syna (dceru) zpívat, recitovat nebo hrát na klavír proti jeho vůli před tetou, strýcem, nebo před jinou návštěvou.
- Dospívající mluví cynicky a vulgárně s matkou (nebo oběma rodiči) před svým kamarádem, kterému je trapně.
- Rodiče (prarodiče) s dospívajícím jednájí dětinsky a peskují ho, nebo se s ním mazlí před vrstevníky, jako by mu bylo pět.
- Matka při úklidu v synově pokoji našla deník, usedla a čte si. Syn vejde do pokoje.
- Dvanáctiletý syn rozbil nechtěně míčem okno. Rodiče to s ním řeší.
- Čtrnáctiletá dcera protelefonovala za měsíc z domova přes tisíc korun. Přišel účet.
- Máma přišla dřív z práce a přistihla dvanáctiletého syna v koupelně, jak kouří cigaretu.
- Táta maluje pokoj a omylem šlápne do kbelíku s barvou. Vylije všechnu barvu na podlahu.
- Táta začal podnikat a už skoro vůbec nebývá doma. Zaměstnává mladou sekretářku.
- Na sedmiletou sestru se v přítomnosti jejího bratra vytahují dva starší kluci.
- Rodiče stále chválí a upřednostňují jednoho a pořád jenom kritizují druhého sourozence.
- Rodiče chtějí, aby někdo vynesl odpadky. Je to ve třetím patře, výtah nejede, sourozenci se musejí domluvit, kdo to udělá.
- Manžel si stěžuje na ženu svým rodičům a ona je přítomna (lze i opačně).
- Psa do rodiny – ano nebo ne? Retrievra, jezevčíka, nebo žádného? Máma a dítě psa chtějí, otec ne.
- Žena si chce doma víc povídat o své práci, muž je mlčenlivý, chce chodit na ryby.
- Otec žije sám s jedenáctiletou dcerou. Chystá se večer do divadla a potřebuje přišít knoflík na košili. Dcera si nejprve myslí, že tam půjde s ní, ale pak pochopí, že táta jde do divadla se svou přítelkyní.
- Matka žila po rozvodu několik let jenom se synem. Nyní je mu 12 a ona ho vzala se svým přítelem na výlet do zoo. S přítelem se zná už půl roku a vztah se jí zdá perspektivní. Jak se kdo cítí? O čem uvažuje syn? O čem jeho matka? A její přítel? Jak různě by výlet mohl proběhnout?
- Otec chce nevlastního dvanáctiletého syna adoptovat. Mluví s ním o tom.

- Třináctiletá dívka doma najde náhodou doklad, ze kterého je patrné, že si ji rodiče vzali kdysi z kojeneckého ústavu a adoptovali ji. Jak se cítí? O čem přemýšlí? Proč jí o tom nic neřekli? Jak bude probíhat její rozhovor s někým na lince důvěry a jak s rodiči, až přijdou z práce? Čím se od sebe liší pokrevní a adoptivní rodiče?

Debatu po hře vedeme k tomu, že je třeba ocenit, když se o člověka někdo stará, a že vzájemná slušnost a tolerance mohou být přítomny ve všech typech rodin.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Pravda, Poznání, Přátelství, Pomoc.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Riziko této aktivity nelze odhadnout. Může citlivostí tématu zasáhnout jakékoli dítě. Vhodné je nabídnout dětem výběr situace, respektujte právo „stop“ (možnost nezúčastnit se aktivity). Potřeba dostatku času na debatu. Na závěr se hodí zařadit nějaké odlehčení např. společné zpívání, tichá pošta, malování na záda apod.

Pozor na:

Tato aktivita se zaměřuje na velmi citlivé téma – velmi mnoho dětí vyrůstá v neúplné rodině, s nevlastním rodičem atd. I z nich však jednou budou tátové a mámy a potřebují mít v těchto rolích trochu jasno. Postupujeme s citem, nenaléháme, velký důraz klademe na debatu (reflexi) po ukončení hry.

Moje poznámky: